

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA AL DRET A UNA BONA ADMINISTRACIÓ (DISCIPLINA URBANÍSTICA)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 25 de juny de 2024, el ciutadà va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava el següent:

- En dates 25 d'abril, 31 de maig i 12 de juny de 2024, va presentar sengles denúncies al Districte de l'Eixample perquè a la finca del carrer del Marquès de Campo Sagrado on resideix, s'estava instal·lant un ascensor que, segons el seu criteri, no era conforme al projecte autoritzat.
- Considerava que aquestes obres estaven fent malbé el vestíbul de la finca. A més, expressava que la caixa de l'ascensor s'estava instal·lant a poca distància del menjador del seu domicili, la qual cosa el privaria de la llum i ventilació de què disposava fins ara.
- En el moment de la presentació de la queixa, no havia rebut cap resposta del Districte ni s'havia fet cap actuació per comprovar si les obres que s'estaven fent eren, o no, ajustades a la llicència atorgada.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se al **Districte de l'Eixample** per tal de conèixer les intervencions fetes en relació amb la queixa presentada.

El dia 28 de juny de 2024, es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

El dia 13 de setembre de 2024, aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. L'escrit exposa la tramitació que es va donar a les denúncies del ciutadà.

CONSIDERACIONS

1. Quant al fons de l'assumpte

Les llicències són actes reglats i s'han d'atorgar d'acord amb el que estableixen la Llei d'urbanisme, el planejament urbanístic i les ordenances municipals, segons disposa l'article 188 del Decret legislatiu 1/2010, de 3 d'agost, que aprova el text refós de la Llei d'urbanisme.

No correspon a la Sindicatura revisar o valorar tècnicament si el projecte d'obres presentat s'adequa a la normativa d'edificació i urbanística ni, tampoc, si les obres que s'estan duent a terme s'ajusten, o no, als títols administratius habilitats per fer-les.

Aquests aspectes formen part de les competències dels serveis municipals, d'acord amb el procediment establert per a la concessió de la llicència d'obres en el capítol II de l'Ordenança reguladora dels procediments d'intervenció municipal en les obres (ORPIMO), l'article 66 d'aquesta ordenança relatiu a la inspecció de les obres i l'article 98 i concordants del Decret 64/2014, de 13 de maig, pel qual s'aprova el Reglament sobre protecció de la legalitat urbanística (RPLU).

2. Les actuacions que ha fet el Districte de l'Eixample

El Districte informa que, amb motiu de la queixa formulada pel ciutadà, **el dia 23 de juliol de 2024** es va dur a terme la inspecció a la finca en qüestió.

Arran d'aquesta inspecció, els Serveis Tècnics de Llicències i Inspecció del Districte de l'Eixample van emetre un informe tècnic que consta a l'expedient de disciplina urbanística. En aquest informe s'indica que, un cop feta la inspecció visual, que va facilitar un veí de la comunitat, s'observa que s'estan executant obres d'instal·lació d'un ascensor al pati de l'edifici.

En el moment de la inspecció, les obres que s'estaven executant estaven habilitades pel comunicat diferit, admès en data 29 de desembre de 2023.

Aquest comunicat permet fer les actuacions següents:

- Obres per instal·lar un ascensor a l'interior de l'edifici.
- Actuació en patis.
- Obres en zones comunitàries que afectin puntualment l'estructura de l'edifici.
- Actuació en façanes.
- Actuació en façanes, en edificis catalogats D o inclosos en conjunts protegits.
- Bastides, ponts penjants i similars que s'ajustin a les condicions generals d'ocupació de la via pública.
- Obres per instal·lar un ascensor a l'interior de l'edifici en edificis catalogats D o inclosos en conjunts protegits.
- Obres en zones comunitàries que afectin puntualment l'estructura de l'edifici, en edificis catalogats C, D o inclosos en conjunts protegits.
- Actuació en patis, en edificis catalogats D o inclosos en conjunts protegits.

El resultat de la inspecció efectuada conclou que, en aquell moment, les obres que s'estaven executant estaven habilitades pel permís municipal i no procedia la incoació de cap expedient per manca de permís habilitant. En conseqüència, es va proposar l'arxiu de l'expedient.

Pel que fa l'ascensor, el Districte informa que la seva **instal·lació** de la manera plantejada **es considera viable**, d'acord amb la normativa següent:

- circular interna de 27 de març de 2006 per a l'obligatorietat d'instal·lació d'ascensor en edificis existents, i
- resolució de criteris tècnics per a la interpretació de la normativa aplicable per a la instal·lació d'ascensors en edificis existents i creació de la Comissió per a l'estudi de projectes singulars de 26 de març de 2009.

Tenint en compte tot l'exposat anteriorment, aquesta Sindicatura considera que, fins ara, **l'expedient s'ha tramitat de manera correcta i ajustada a la legalitat**.

Tanmateix, volem posar de manifest que la primera denúncia formulada pel ciutadà és de data 25 d'abril de 2024, reiterada en dates 31 de maig i 12 de juny de 2024. No ha estat fins al 23 de juliol de 2024, i **amb posterioritat a la intervenció de la Sindicatura de Greuges de Barcelona**, que s'ha dut a terme la inspecció de l'immoble.

En aquest punt, convé recordar que la protecció de la legalitat urbanística està regulada al títol setè del TRLUC. Els articles 110 a 119 del RPLU regulen el procediment de protecció de la legalitat urbanística vulnerada. Aquest procediment pretén restituir una eventual situació il·lícita creada per l'acció d'un particular, com seria el cas d'unes obres fetes sense llicència o incomplint les condicions de la llicència atorgada.

D'acord amb els articles 199 i següents del TRLUC, la potestat de protecció de la legalitat urbanística és d'exercici preceptiu per l'Administració competent. Per tant, **quan l'Ajuntament té coneixement d'una situació de vulneració de l'ordenament urbanístic ha d'activar els mecanismes de restauració de l'ordre jurídic vulnerat i la realitat física alterada.**

3. La manca de resposta a les denúncies del ciutadà

El Districte no informa si s'ha comunicat al ciutadà l'arxivament de l'expedient.

La Sindicatura és conscient que la presentació d'una denúncia no confereix, per si sola, la condició d'interessat en el procediment, d'acord amb l'article 62.5 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (LPACAP). Tanmateix, vol posar de manifest que la llei no exclou aquesta possibilitat.

L'article 4 de l'LPACAP disposa que es consideren persones interessades en el procediment administratiu:

- a) Els qui el promoguin com a titulars de drets o interessos legítims individuals o col·lectius.
- b) Els qui, sense haver iniciat el procediment, tinguin drets que puguin ser afectats per la decisió que s'hi adopti.
- c) Aquells els interessos legítims dels quals, individuals o col·lectius, puguin ser afectats per la resolució i es personin en el procediment mentre no s'hagi dictat una resolució definitiva.

En aquest sentit s'expressa la Sentència del Tribunal Suprem de data 28 de gener de 2019 quan diu:

Com a regla general, el denunciant, pel simple fet de ser-ho, no té interès legitimador per exigir la imposició de sancions, siguin pecuniàries o d'un altre tipus [...]. Aquest principi general no implica que el denunciant no tingui legitimació en tots els supòsits, ja que la tindrà quan, a més de ser denunciant, hi tingui un interès legítim.

Així doncs, si la condició de denunciant no atorga, per si sola, la condició d'interessat en el procediment, és procedent apreciar si són aplicables les circumstàncies de l'article 4 de l'LPACAP.

De l'escrit presentat pel ciutadà a la seva queixa, es desprèn que, a més de residir a la mateixa finca, té la convicció que les obres d'instal·lació de l'ascensor poden perjudicar les condicions actuals del seu habitatge.

Per tant, en tractar-se d'unes obres que considera que l'afecten directament, des d'aquesta Sindicatura entenem que, a més de ser denunciant, **el ciutadà també té la condició de persona interessada en el procediment**, de conformitat amb el que preveu l'article 4 de l'LPACAP.

Aquests articles de l'LPACAP cal posar-los en relació amb la regulació de l'acció pública en matèria d'urbanisme que fa l'article 12 del Decret legislatiu 1/2010, de 3 d'agost, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'urbanisme. Aquest article disposa que:

1. Qualsevol ciutadà o ciutadana, en exercici de l'acció pública en matèria d'urbanisme, pot exigir davant els òrgans administratius i davant la jurisdicció contenciosa administrativa, el compliment de la legislació i del planejament urbanístics, exercici que s'ha d'ajustar al que estableixi la legislació aplicable.
2. L'acció pública a què es refereix l'apartat 1, si és motivada per l'execució d'obres que es considerin il·legals, es pot exercir mentre se'n perllongui l'execució i, posteriorment, fins al venciment dels terminis de prescripció determinats pels articles 207 i 227, sens perjudici del que estableix l'article 210.

L'exercici de l'acció pública en matèria d'urbanisme connecta directament amb el dret fonamental de la tutela efectiva establert en l'article 24 de la Constitució. Quan l'ordenament jurídic legitima la ciutadania per exigir el compliment de la legalitat en matèria d'urbanisme sense tenir-hi un interès concret, l'accés a la informació administrativa i **la resposta a les possibles impugnacions dels actes administratius que es facin forma part del dret protegit constitucionalment**.

La Sindicatura de Greuges coneix que el sistema informàtic Autoritas, mitjançant el qual es fa la tramitació, no preveu respostes automàtiques al denunciant. Malgrat això, en la nostra opinió, i **amb la finalitat de preservar el dret a una bona administració, res impedia que es donés una resposta al ciutadà o, si més no, se li traslladés el contingut de l'informe tècnic que s'ha fet arribar a la Sindicatura**.

4. El principi de bona administració

Dins la declaració de drets que fa l'Estatut d'autonomia de Catalunya, es proclamen, entre els drets en l'àmbit polític i de l'Administració, els drets d'accés als serveis públics i a una bona administració. El contingut del dret a la bona administració s'estableix al paràgraf segon de l'article 30, segons el qual totes les persones tenen dret que els poders públics de Catalunya les tractin, en els afers que les afecten, d'una manera imparcial i objectiva, i que l'actuació dels poders públics sigui proporcionada a les finalitats que la justifiquen.

La bona administració com a dret i principi està recollida implícitament en la Constitució espanyola, en el seu articulat; principalment en l'article 103, quan es

refereix als principis d'actuació de l'Administració: l'Administració pública serveix amb objectivitat els interessos generals i actua d'acord amb els principis d'eficàcia, jerarquia, descentralització, desconcentració i coordinació, amb sotmetiment ple a la llei i al dret.

En aquest sentit, la sentència del Tribunal Suprem de 14 de maig de 2019 diu que a l'Administració li és exigible:

“[...] una conducta prou diligent per evitar definitivament les possibles disfuncions derivades de la seva actuació, pel fet que així ho exigeix **el principi de bona administració, que no s'atura en la mera observança estricta de procediment i tràmits, sinó que va més enllà i reclama la plena efectivitat de garanties i drets reconeguts legalment i constitucionalment** al contribuent”.

El principi de **bona administració** i l'eficàcia dels serveis públics es recullen a l'article 41 de la Carta de drets fonamentals de la Unió Europea, als articles 9.3 i 103 de la Constitució espanyola, i a l'article 3 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, del règim jurídic del sector públic administratiu comú. Aquests drets impliquen disposar d'una administració que presti el màxim nombre de serveis amb els millors estàndards de qualitat, respectant els drets i interessos legítims de la ciutadania, i que sigui capaç de resoldre els problemes de manera àgil i eficaç.

Així mateix, la Carta europea de salvaguarda dels drets humans a la ciutat, aprovada l'any 2000, esmenta, en l'article XXIII, amb referència a l'eficàcia dels serveis públics com a indicatiu d'una bona administració, que les autoritats locals han de garantir l'eficàcia dels serveis públics i la seva adaptació a les necessitats de les persones usuàries.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, l'actuació del **Districte de l'Eixample ha estat ajustada a dret però no eficaç**, atès que no s'ha preservat el dret del ciutadà a una bona administració.

Per tot el que s'ha exposat, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Recomanar al Districte de l'Eixample** que vetlli per informar les persones interessades de les actuacions que es duen a terme arran de les denúncies presentades en matèria de protecció de la legalitat urbanística.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.